

Dokument s plenarne sjednice

B9-0160/2022 }
B9-0162/2022 }
B9-0163/2022 }
B9-0166/2022 } RC1

21.3.2022

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0160/2022 (S&D)
B9-0162/2022 (PPE)
B9-0163/2022 (Renew)
B9-0166/2022 (ECR)

o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti
opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu
(2022/2593(RSP))

Herbert Dorfmann, Siegfried Mureşan,
u ime Kluba zastupnika PPE-a

Clara Aguilera, Mohammed Chahim
u ime Kluba zastupnika S&D-a

Ulrike Müller, Søren Gade, Nils Torvalds
u ime Kluba zastupnika Renew

Veronika Vrecionová
u ime Kluba zastupnika ECR-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu
(2022/2593(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji i Ukrajini,
- uzimajući u obzir izjave čelnika Europskog parlamenta od 16. i 24. veljače 2022. o Ukrajini,
- uzimajući u obzir izjavu visokog predstavnika u ime EU-a od 24. veljače 2022. o invaziji oružanih snaga Ruske Federacije na Ukrajinu,
- uzimajući u obzir izjavu predsjednika Europskog vijeća i predsjednice Komisije od 24. veljače 2022. o dosad nezabilježenoj i ničim izazvanoj vojnoj agresiji Rusije na Ukrajinu,
- uzimajući u obzir nedavne izjave predsjednika Ukrajine i predsjednice Komisije o stanju u Ukrajini,
- uzimajući u obzir izjavu skupine G7 od 24. veljače 2022.,
- uzimajući u obzir zaklučke Europskog vijeća od 24. veljače 2022.,
- uzimajući u obzir članak 39. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2022. o ruskoj agresiji na Ukrajinu¹,
- uzimajući u obzir izjavu šefova država ili vlada Europskog vijeća od 10. ožujka 2022. o ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu,
- imajući u obzir izjavu sa sastanka ministara poljoprivrede skupine G7 od 11. ožujka 2022. o invaziji oružanih snaga Ruske Federacije na Ukrajinu,
- uzimajući u obzir Izjavu iz Versaillesa koju su donijeli čelnici država ili vlada EU-a na neformalnom sastanku održanom 10. i 11. ožujka 2022.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2021. o planu za nepredvidive situacije za osiguravanje opskrbe hranom i sigurnosti opskrbe hranom (COM(2021)0689),

- uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0052.

RC\1252314HR.docx

2/16

PE719.438v01-00 }
PE719.440v01-00 }
PE719.441v01-00 }
PE719.444v01-00 } RC1

- A. budući da u skladu s Poveljom UN-a i načelima međunarodnog prava sve države imaju jednaki suverenitet i u svojim se međunarodnim odnosima moraju suzdržavati od prijetnje silom ili upotrebe sile koja je usmjerena protiv teritorijalne cjelovitosti ili političke nezavisnosti bilo koje države;
- B. budući da je Ruska Federacija 24. veljače 2022. pokrenula ničim izazvanu i neopravdanu invaziju na Ukrajinu;
- C. budući da se proizvodnja hrane i pristup hrani ne bi smjeli koristiti kao geopolitičko oružje;
- D. budući da je Vijeće donijelo početni niz sankcija protiv Rusije, uključujući sankcije usmjerenе na određene pojedince, gospodarske i finansijske sankcije i trgovinska ograničenja, i da nastavlja pripremati daljnje sankcije u bliskoj suradnji s transatlantskim saveznicima i drugim međunarodnim partnerima istomišljenicima;
- E. budući da će ta situacija i legitimne sankcije nametnute Rusiji dovesti do znatnog kumulativnog poremećaja na svjetskim tržištima poljoprivrede, ribarstva i akvakulture, uz krizu uzrokovana bolešću COVID-19 i nedavna znatna povećanja troškova sirovina, posebno u pogledu tržišta žitarica i biljnog ulja, s obzirom na to da Ukrajina i Rusija čine oko 30 % svjetske trgovine pšenicom, 32 % trgovine ječmom, 17 % trgovine kukuruzom i više od 50 % trgovine suncokretovim uljem i 20 % trgovine sjemenkom suncokreta, te u pogledu pristupa gnojivima i sirovinama potrebnima za proizvodnju gnojiva;
- F. budući da su među oštećenom civilnom infrastrukturom u Ukrajini i crnomorske luke, zbog čega je došlo do potpune blokade trgovine morskim putem te je onemogućen izvoz ključnih poljoprivrednih proizvoda u različite regije, među kojima i u Europsku uniju;
- G. budući da su nakon ruskog pripojenja Krima i naknadnih sankcija, Komisija i države članice poduzele nekoliko mjera za suzbijanje negativnih učinaka na tržišta poljoprivrede, ribarstva i akvakulture u EU-u;
- H. budući da kopneni rat u Ukrajini sprečava unutarnje kretanje robe, posebno hrane, hrane za životinje i drugih poljoprivrednih proizvoda, te je također doveo do obustave operacija drobljenja sjemenki uljarica i uvođenja zahtjeva za izdavanje izvoznih dozvola za neke kulture, što je rezultiralo velikom oskudicom hrane u Ukrajini, manjkom zaliha dostupnih za otpremu u druge zemlje, a slijedom toga i neposrednom opasnosti od geopolitičke nestabilnosti;
- I. budući da sukob uključuje ciljanje ključne poljoprivredne infrastrukture, među ostalim za prijevoz i skladištenje, što ima znatne regionalne učinke; budući da se bombardiranjem, granatiranjem i kasetnim bombama u ratnim situacijama oštećuje poljoprivredno zemljишte i onesposobljavaju oni koji se namjeravaju vratiti kako bi ga obrađivali, zbog čega to zemljишte godinama bude neupotrebljivo dok se provodi razminiranje i otkrivanje te deaktivacija ili uništavanje eksplozivnih naprava;
- J. budući da se 2022. žetva u Ukrajini ne može obaviti jer su poljoprivrednici i poljoprivredni radnici pobegli kako bi spasili svoje živote ili brane svoju zemlju te su

poljoprivredna gospodarstva previše oštećena da bi se ovogodišnja proizvodnja odvijala kao i obično;

- K. budući da Ukrajina proizvodi 11 % svjetske pšenice, 16 % ječma, 15 % kukuruza, 16 % uljane repice, 50 % suncokretovog ulja te da pokriva 9 % trgovine sjemenki suncokreta i 61 % suncokretove pogače; budući da za Rusiju te brojke iznose 20 % (pšenica), 16 % (ječam), 2 % (kukuruz), 3 % (uljana repica) i 20 % (suncokretova pogača);
- L. budući da je Ukrajina postala važan dobavljač EU-a i da je glavni dobavljač kukuruza (prosječno 9,2 milijuna tona – 57 % opskrbe), uljane repice (2 milijuna tona – 42 % uvoza u Europu po obujmu), sjemenki suncokreta (0,1 milijun tona – 15 %) i suncokretove pogače (1,3 milijuna tona – 47 % uvoza) te, u manjoj mjeri, pšenice (1 milijun tona – 30 % uvoza); budući da je Rusija također, ali u manjoj mjeri, važan dobavljač pšenice u EU-u (0,5 milijuna tona – 11 %), te poglavito pogače uljane repice (0,2 milijuna tona – 50 %), suncokretove pogače (0,9 milijuna tona – 34 %) i sjemenki suncokreta (0,3 milijuna tona – 35 %);
- M. budući da je čak i prije ruske invazije na Ukrajinu došlo do porasta cijena na svjetskim poljoprivrednim tržištima, djelomice zbog klimatskih učinaka i utjecaja pandemije bolesti COVID-19; budući da sve veće cijene energije u Europi znatno utječu na sektore poljoprivrede, ribarstva i akvakulture, uz povećane cijene gnojiva i veće troškove energije za poljoprivrednike;
- N. budući da je od početka sukoba došlo do naglog porasta svjetskih cijena poljoprivrednih proizvoda (između 5 % i 10 % ovisno o proizvodu), što ih je približilo cijenama iz tržišne godine 2007./2008.;
- O. budući da Organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO) procjenjuje da bi globalni manjak ponude koji bi nastao zbog iznenadnog i naglog smanjenja izvoza žitarica i suncokretova sjemena iz tih dviju zemalja mogao dovesti do rasta ionako već visokih cijena hrane i hrane za životinje na svjetskom tržištu;
- P. budući da EU nije samo uvoznik, nego i izvoznik pšenice, koju izvozi prvenstveno u zemlje Bliskog istoka i sjeverne Afrike, u koje se godišnje izveze oko 6 milijuna tona pšenice; budući da se te zemlje prije svega oslanjaju na Rusiju i Ukrajinu, a zatim na Europsku uniju;
- Q. budući da ciljevi zajedničke ribarstvene politike i zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) uključuju, među ostalim, opskrbu tržišta EU-a hranom visoke prehrambene vrijednosti, smanjenje ovisnosti tržišta EU-a o uvozu hrane i jamstvo da hrana dolazi do potrošača po razumnim cijenama; budući da je zbog pandemije bolesti COVID-19 i sada ruske invazije na Ukrajinu još očitije da EU treba ojačati svoju sigurnost opskrbe hranom i smanjiti ovisnost o proizvodima koji se uvoze od jednog ili premalog broja dobavljača iz zemalja izvan EU-a;
- R. budući da je Komisija 9. ožujka 2022. održala prvi sastanak novouspostavljenog Europskog mehanizma za pripravnost i odgovor na krize u području sigurnosti opskrbe hranom kako bi se raspravljalo o sigurnosti opskrbe hranom, učinku povećanja cijena energije i sirovina te učinku rata u Ukrajini; budući da je cilj tog mehanizma povećati

pripravnost na krize poboljšanjem koordinacije i razmjenom najboljih praksi;

- S. budući da se EU u velikoj mjeri oslanja na ruska fosilna goriva; budući da se oko 90 % plina koji se koristi u EU-u uvozi, pri čemu je 2021. godine 45 % tog uvoza u države članice EU-a na različitim razinama potjecalo iz Rusije; budući da je Rusija također bila najveći dobavljač nafte u Europi, s ukupno 27 %, što je više nego trostruko više od sljedećeg najvećeg dobavljača, Norveške; budući da ta ovisnost o vanjskim dobavljačima u području opskrbe energijom izravno utječe na poljoprivrednu proizvodnju;
- T. budući da zbog sukoba sve više rastu cijene energije, sirovina i hrane, što znači da će sve više ljudi biti izloženo riziku od siromaštva (uz trenutačno ugroženih 97 milijuna); budući da su stoga potrebne socijalne mjere za pomoći proizvođačima i potrošačima kako bi se uhvatili u koštač s tim posljedicama;
- U. budući da sigurnost opskrbe hranom ne znači samo dostupnost zaliha hrane, nego, prema definiciji FAO-a, uključuje i pravo na hranu i dostupnost zdrave prehrane za sve;
- V. budući da su posljedice ničim izazvane i neopravdane ruske ratne agresije na sigurnost opskrbe hranom pogoršale već tešku situaciju uzrokovanu bolešću COVID-19, iznimnim sušama na jugu EU-a, klimatskim promjenama i gubitkom biološke raznolikosti; budući da ta kriza ima i izravne i neizravne učinke na poljoprivredno-prehrambeni sektor i sektor akvatičnih prehrambenih proizvoda;
- W. budući da EU ne samo da mora postati neovisniji u strateškim područjima kao što su obrana ili opskrba energijom, već mora biti u stanju zajamčiti sigurnost opskrbe hranom u svakom trenutku povećanjem održivih proizvodnih kapaciteta u sektorima u kojima uvelike ovisi o uvozu; budući da je kriza u Ukrajini još jedan dokaz da se sigurnost opskrbe hranom ne može uzeti zdravo za gotovo; budući da bi se europska proizvodnja hrane trebala smatrati strateškim sektorom;
- X. budući da se Europska unija temelji na načelima solidarnosti i da će, ako ne djeluje sada, najteže posljedice trpjeli oni koji su najranjiviji;
- Y. budući da ova kriza ima i izravne i neizravne učinke na poljoprivredno-prehrambeni sektor i sektor akvatičnih prehrambenih proizvoda, pri čemu su izravni učinci povezani s prekidom trgovinske razmjene s Rusijom i Ukrajinom, a neizravni s nestabilnošću cijena i troškovima proizvodnje;
- Z. budući da rast cijena energije, goriva, sirovina i poljoprivrednih proizvoda snažno utječe na poljoprivredno-prehrambeni sektor i sektor akvatičnih prehrambenih proizvoda te dovodi do znatnog povećanja troškova proizvodnje, što ugrožava kontinuitet proizvodnje i može dovesti do poremećaja u lancu opskrbe;
- AA. budući da je Rusija šesti najveći trgovinski partner Europe u smislu vrijednosti izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz EU-a²; budući da će poremećaji u trgovini i

² Europska komisija, „Statistički informativni članak o poljoprivredno-prehrambenoj trgovini: Europska unija – Rusija”, 2021.

nametnute sankcije zahtijevati mjere ublažavanja, uključujući uspostavu alternativnih tržišta za poljoprivredne proizvode iz EU-a;

- AB. budući da do kriza povezanih s hranom može doći zbog špekulacija povezanih s prehrambenim proizvodima;
- AC. budući da je Rusija vodeći izvoznik umjetnih dušičnih gnojiva i njihovih komponenata te da je Bjelarus važan izvoznik gnojiva na bazi potaše; budući da cijene dušičnih gnojiva uvelike ovise o cijenama prirodnog plina, proizvodu za koji Rusija drži važne tržišne položaje; budući da je Rusija 4. ožujka 2022. najavila obustavu izvoza mineralnih gnojiva uslijed njezine invazije na Ukrajinu;
- AD. budući da će, osim velike ovisnosti EU-a o uvozu gnojiva iz Rusije, oslanjanje EU-a na uvoz energije temeljene na fosilnim gorivima za proizvodnju gnojiva i potašu iz Bjelarusa dovesti do znatnog poremećaja u opskrbi i to kada su se cijene gnojiva tijekom prošle godine povećale za 142 %, a energija i gnojiva čine 20 % troškova proizvodnje poljoprivrednika³; budući da plin čini od 60 % do 80 % troškova proizvodnje ključnih dušičnih gnojiva⁴; budući da su visoke cijene plina već dovele do privremenog zatvaranja određenih postrojenja za proizvodnju gnojiva; budući da već postoje slučajevi u kojima su poduzeća za proizvodnju gnojiva odbila narudžbe poljoprivrednika zbog nedostatka sirovina;
- AE. budući da postoje mnogi gnojidbeni proizvodi dobiveni iz organskih izvora hranjivih tvari i da se ti proizvodi trenutačno ne koriste kao zamjena za kemijska gnojiva; budući da bi povećanje njihova korištenja moglo biti rješenje za smanjenje ovisnosti EU-a o kemijskim gnojivima u skladu s ciljevima zelenog plana; budući da bi se, posebice, upotrebom prerađenog stajskog gnoja mogli smanjiti troškovi gnojiva za poljoprivrednike;
- AF. budući da je cijena goriva u Europskoj uniji znatno porasla te je u mnogim državama članicama dosegнуla dosad nezabilježenu visoku razinu; budući da će nastavak tog trenda dovesti do neodržive gospodarske situacije za poljoprivrednike i ribare, na primjer za ribarska plovila koja neće moći isplovljavati i ostvarivati zaradu veću od troškova ribolovnih aktivnosti;
- AG. budući da sektori ribarstva, akvakulture i prerade u EU-u pružaju visokokvalitetne morske prehrambene proizvode i imaju važnu ulogu u jamčenju globalne sigurnosti opskrbe hranom; budući da sektor ribarstva već dugo doprinosi opskrbi europskih potrošača visokokvalitetnim proizvodima koji zadovoljavaju visoke standarde prehrane i sigurnosti hrane i da je sada jedan od globalnih predvodnika u pogledu održivosti;
- AH. budući da je pravilno funkcioniranje jedinstvenog europskog tržišta preduvjet za jamčenje sigurnosti opskrbe hranom; budući da je mađarska vlada nedavno odlučila zabraniti sav izvoz žitarica zbog ruske invazije na Ukrajinu, što predstavlja kršenje

³ Eurostatov indeks cijena za poljoprivredna proizvodna sredstva (od trećeg tromjesečja 2020. do trećeg tromjesečja 2021.).

⁴ Organizacija Fertilizers Europe, „Prioriteti politike – konkurentnost industrije – trošak energije”, [Fertilizers Europe](http://Fertilizers%20Europe), datum pristupa 16. ožujka 2022.

obveza iz Ugovora i solidarnosti EU-a;

- AI. budući da je potrebno razmotriti utjecaj na potrošačke cijene hrane u kontekstu posljedica pandemije bolesti COVID-19, koja je već pridonijela povećanju cijena prije početka rata; budući da je trošak hrane u EU-u u siječnju 2022. bio 4,7 % veći nego u istom mjesecu prethodne godine⁵; budući da se mnoge države članice, a posebno zemlje srednje i istočne Europe, suočavaju s još većim povećanjem cijena hrane;
- AJ. budući da će iscrpljivanje zaliha hrane za životinje imati ozbiljne posljedice za mnoga poljoprivredna gospodarstva; budući da je nekoliko država članica signaliziralo da, ako se sadašnji trend nastavi, riskiraju iscrpljivanje zaliha hrane za životinje do Uskrsa;
- AK. budući da postoje važne sinergije koje treba postići i održati nakon trenutačne krize, kao što su održive poljoprivredne prakse kojima se poboljšava kvaliteta tla, a time i povećava produktivnost, te druge funkcije i usluge ekosustava, kao što su sekvestracija ugljika i regulacija kvalitete vode; budući da bi način na koji EU proizvodi i konzumira hranu, pića i druge poljoprivredne proizvode trebao biti usklađen s politikama i obvezama EU-a, uključujući UN-ove ciljeve održivog razvoja i Pariški sporazum, kako bi se osigurala čvrsta ravnoteža među trima stupovima održivosti;
- AL. budući da je od ključne važnosti kratkoročno riješiti problem rasipanja hrane u svim fazama lanca opskrbe kako bi se smanjio pritisak na opskrbu hranom u Europi, posebno s obzirom na to da se u EU-u godišnje rasipa 88 milijuna tona hrane, a s time povezani troškovi procjenjuju se na 143 milijarde EUR; budući da bi rješavanje problema rasipanja hrane uz pomoć mjera za postizanje cilja smanjenja rasipanja hrane u EU-u za 30 % do 2025. i za 50 % do 2030. u odnosu na referentne razine iz 2014. imalo neposredan pozitivan učinak na sigurnost opskrbe hranom u EU-u;

1. najoštrije osuđuje nezakonitu, ničim izazvanu i neopravdanu vojnu agresiju Ruske Federacije protiv Ukrajine i invaziju na nju, kao i sudjelovanje Bjelarusa u toj agresiji; zahtijeva da Ruska Federacija smjesta prekine sve vojne aktivnosti u Ukrajini, da bezuvjetno povuče sve vojne i paravojne snage i vojnu opremu s cijelog međunarodno priznatog državnog područja Ukrajine, da prestane blokirati humanitarne koridore te da u potpunosti poštije teritorijalnu cjelovitost, suverenost i neovisnost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica kako bi se ponovno uspostavio mir i time zajamčila sigurna obnova gospodarskih, socijalnih, zdravstvenih i prehrambenih sustava ključnih za život;
2. izražava snažnu solidarnost s ukrajinskim narodom i neutješnu tugu zbog tragičnih gubitaka života i ljudske patnje uzrokovanih ruskom agresijom te naglašava da su napadi na civile i civilnu infrastrukturu, kao i neselektivni napadi, zabranjeni međunarodnim humanitarnim pravom;
3. pozdravlja brzo donošenje sankcija Vijeća kojima se na Rusku Federaciju želi utjecati kako bi prestala s napadima na Ukrajinu; međutim, u svjetlu najnovijih napada,

⁵ Eurostat, Instrument za praćenje cijena hrane, 2022.

uključujući napade na stambena područja i civilnu infrastrukturu, ustraje na potrebi za donošenjem dodatnih strogih sankcija;

4. zahtijeva da komunikacijski kanali s Rusijom ostanu otvoreni i da se dotične strane pripreme za dijalog i pregovore sve dok prekid vatre ne stupi na snagu i dok rat ne završi jer se samo takvim prekidom vatre može obnoviti normalan život i nastaviti proizvodnja hrane diljem Ukrajine i njezinih poljoprivrednih i ribolovnih područja te se može nastaviti normalno kretanje hrane, proizvoda i sirovina nužnih za prekograničnu prehrambenu proizvodnju u sektorima poljoprivrede, ribarstva i akvakulture, čime bi se prevladali izazovi povezani s prijevozom u pogledu izvoza hrane i proizvodnje robe;
5. naglašava važnost ponovne uspostave stabilnosti u Ukrajini kako bi se njezin poljoprivredni sektor mogao oporaviti i kako bi se mogla zajamčiti sigurnost opskrbe hranom u toj zemlji; poziva EU da, kad to bude moguće, uloži sve napore kako bi podržao poljoprivrednu proizvodnju u Ukrajini nabavom sjemena i gnojiva koji nedostaju;
6. traži da se učini sve kako bi se na sve moguće načine očuvala nadolazeća sezona sjetve i proizvodnje u Ukrajini; naglašava da je humanitarna pomoć potrebna za rješavanje neposrednih, po život opasnih situacija poput onih s kojima se Ukrajina sada suočava;
7. podsjeća da je nekoliko ukrajinskih luka na Crnom moru zatvoreno, što ometa međunarodnu trgovinu hranom, te poziva Komisiju i države članice da omoguće siguran prijevoz i prehrambene koridore do Ukrajine i iz nje preko alternativnih luka, kao i željezničkim i cestovnim prometom;
8. ističe da će rat u Ukrajini najviše pogoditi zemlje koje se nalaze u blizini područja sukoba, one s nestabilnim gospodarstvima u razvoju i one koje primaju većinu ukrajinskih izbjeglica; poziva Komisiju i države članice da podrže te zemlje i osiguraju dovoljno zaliha hrane;
9. izražava duboku zabrinutost zbog učinka koji će trenutačni poremećaj u poljoprivrednim, ribarstvenim i akvakulturnim procesima imati na sigurnost opskrbe hranom za ukrajinsko stanovništvo te poziva Komisiju i međunarodnu zajednicu da putem svih mogućih foruma, kao što je Odbor za svjetsku sigurnost opskrbe hranom, osiguraju i koordiniraju snažan dugoročni program humanitarne pomoći u hrani svim pogodenim regijama i gradovima, kako bi se nadoknadio nedostatak ukrajinske proizvodnje hrane i prekid u prehrambenom lancu;
10. poziva na hitan i koordiniran odgovor i aktiviranje Mechanizma Unije za civilnu zaštitu kako bi se maksimizirala potpora Ukrajini, posebno u pogledu humanitarne pomoći i pomoći u hrani, kao i osiguravanjem sigurnih humanitarnih koridora EU-a te pružanjem hrane i skloništa za sve osobe koje bježe iz te zemlje; ističe da je, iako se procjenjuje da finansijska humanitarna pomoć EU-a dosad iznosi oko 500 milijuna EUR, potrebna daljnja potpora; posebno naglašava da bi EU trebao pružiti humanitarnu pomoć ukrajinskom narodu s ciljem da se zajamči kratkoročna sigurnost opskrbe hranom u Ukrajini, kao i svim izbjeglicama u EU-u putem Djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi i programa Pomoć za oporavak za koheziju i europska područja, te tako da doprinese Planu FAO-a za brzi odgovor za Ukrajinu na način da poveća svoju

financijsku pomoć; ističe da je potrebno iznaći dodatna sredstva jer fondovi kohezijske politike imaju primarnu ulogu u osiguravanju usklađenog razvoja država članica EU-a; poziva EU da se koordinira s agencijama UN-a i svim partnerima na terenu kako bi se ljudima pogodenima ratom u Ukrajini pružila hitna pomoć u hrani i sredstvima za život;

11. poziva Komisiju i države članice da povećaju svoje doprinose Svjetskom programu hrane korištenjem pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi predviđene višegodišnjim financijskim okvirom; konstatira da Komisija i države članice Svjetskom programu hrane doprinose sa 465 milijuna EUR godišnje odnosno 1,47 milijardi EUR godišnje; nadalje napominje da pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi iznosi 1,2 milijarde EUR, od čega se do 35 % (420 milijuna EUR) može iskoristiti za zemlje koje nisu članice EU-a; ističe da iznos dostupan u okviru pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi možda neće biti dovoljan te da bi mogla biti potrebna dodatna proračunska fleksibilnost;
12. ističe da je aktualni sukob u Ukrajini ukazao na slabosti globalnog prehrambenog sustava; stoga apelira na EU da zaštiti prava zemalja u razvoju na sigurnost opskrbe hranom kao sredstvo za ostvarivanje prehrambene sigurnosti, smanjenja siromaštva, uključivih, održivih i poštenih globalnih lanaca opskrbe i lokalnih regionalnih tržišta, uz posvećivanje posebne pozornosti obiteljskoj poljoprivredi, u cilju osiguranja opskrbe cjenovno prihvatljivom i pristupačnom hranom;
13. smatra da EU, zajedno s drugim međunarodnim tijelima, ne smije tolerirati umjetno napuhane cijene i da mora poduzeti mјere za sprečavanje špekulativnog ponašanja koje ugrožava sigurnost opskrbe hranom ili pristup hrani za ranjive zemlje i stanovništvo praćenjem tržišta koja utječu na prehrambeni sustav, uključujući tržišta budućnosnica, kako bi se osigurala potpuna transparentnost, te razmjenom pouzdanih podataka i informacija o kretanjima na svjetskom tržištu hrane;
14. poziva Komisiju da utvrdi i olakša načine rješavanja gospodarskih i socijalnih posljedica ruske invazije, osobito u područjima proizvodnje u poljoprivredi, ribarstvu i akvakulturi, kako bi se zaštitila sigurnost opskrbe hranom, i to poduzimanjem potrebnih koraka za zaštitu poduzeća u poljoprivredi, ribarstvu i akvakulturi mjerama potpore kako bi se stvorila sigurnost i više jamstava za održavanje i, po potrebi, povećanje proizvodnje hrane europskih poljoprivrednika i ribara;
15. poziva Komisiju i Vijeće da surađuju s partnerima EU-a na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi kako bi se riješila pitanja sigurnosti opskrbe hranom; smatra da bi EU trebao biti spreman pomoći tim partnerima u organizaciji hitne konferencije o sigurnosti opskrbe hranom koju će oni voditi kako bi se riješio problem kratkoročnog jaza u opskrbi hranom i srednjoročnog pitanja otpornosti poljoprivrede u regiji;
16. napominje da ti napadi, uz prekid trgovine zbog ratnih razloga, onemogućuju da osnovni resursi, od energije i gnojiva do osnovnih kemikalija i poljoprivrednih proizvoda, dodu do EU-a; ističe da su europski građani, proizvođači hrane i potrošači stoga spremni podijeliti teret rata u solidarnosti s junačkim ukrajinskim narodom;
17. naglašava da je EU najveći svjetski uvoznik i izvoznik poljoprivrednih i akvatičnih prehrambenih proizvoda; ističe da bi EU, kako bi se povećala dugoročna otpornost poljoprivrednih i akvatičnih prehrambenih proizvoda, trebao poduzeti korake u cilju

smanjenja svoje ovisnosti o uvozu energije, primarnih proizvoda, kemikalija i kemijskih proizvoda iz trećih zemalja te podržavati tehnologije i prakse kojima se smanjuje ovisnost o njima; ističe da kratkoročna i srednjoročna rješenja za uspostavu sigurnosti opskrbe hranom uključuju diversifikaciju opskrbe iz trećih zemalja te poziva Komisiju da ispita moguće izvore opskrbe koji ispunjavaju EU-ove međunarodne standarde održivosti kao i da bilo sklopi nove bilateralne sporazume, bilo ojača one koji već postoje;

18. poziva Komisiju da predviđa moguće ruske protusankcije koje bi mogle utjecati na sektore poljoprivrednih i akvatičnih prehrambenih proizvoda, kao što su one koje su bile nametnute 2014., te da utvrdi i otvori nova tržišta kako bi se preusmjerio izvoz prehrambenih proizvoda;
19. poziva Komisiju i države članice da ponovo prate tržišta poljoprivrednih i akvatičnih prehrambenih proizvoda, pridajući posebnu pozornost špekuliranju cijenama, te da zajamče cjelovitost jedinstvenog tržišta; posebno poziva da se jednom mjesечно provedu analize stanja poljoprivrednih, ribarstvenih i akvakulturnih tržišta po sektorima te da se njima obuhvate cijene, količine i lanci opskrbe; pozdravlja činjenicu da Komisija koristi nedavno uspostavljeni trajni Europski mehanizam za pripravnost i odgovor na krize u području sigurnosti opskrbe hranom, koji okuplja stručnjake u tim sektorima i iz javne i iz privatne sfere; međutim, poziva Komisiju da o sadržaju tih rasprava obavijesti Parlament kako bi mogao iskoristiti sve informacije potrebne za upravljanje krizom;
20. ponovno poziva na znatno smanjenje energetske ovisnosti, osobito o ruskom plinu, nafti i ugljenu, među ostalim diversifikacijom izvora energije te povećanjem energetske učinkovitosti i ubrzavanjem prelaska na čistu energiju; ističe da bi sankcije mogle posebno utjecati na europska kućanstva u pogledu cijena hrane i troškova energije te da se ne bi smjelo očekivati da ona plate cijenu ove krize, a da im se pitom ne pruži potpora; stoga poziva države članice da pripreme planove i potporu za kućanstva te tako odgovore na krizu povezanu s troškovima života;
21. podsjeća da je dramatično povećanje cijena gnojiva, koje ima velik utjecaj na cijeli poljoprivredno-prehrambeni sektor, zabilježeno i prije početka ruske invazije na Ukrajinu; naglašava da će te cijene i dalje rasti jer su povezane s cijenama prirodnog plina; stoga odlučno poziva Komisiju da počne ukidati antidampinške pristojbe na gnojiva proizvedena u trećim zemljama; nadalje, žali zbog činjenice da Komisija u svojoj komunikaciji od 8. ožujka 2022. naslovljenoj „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju” nije spomenula konkretni slučaj gnojiva⁶;
22. poziva na promicanje i pojednostavljenje pristupa mjerama energetske učinkovitosti kako bi se smanjilo troškovno opterećenje poljoprivrednika i ribara u pogledu izravnih unosa energije;
23. poziva Komisiju da procijeni mogućnost i izvedivost mobilizacije dodatne financijske potpore za najpogođenije sektore te da poduzme hitne, ciljane i privremene mjere kako

⁶COM(2022)0108.

RC\1252314HR.docx

10/16

PE719.438v01-00 }
PE719.440v01-00 }
PE719.441v01-00 }
PE719.444v01-00 } RC1

bi se poljoprivrednicima pomoglo u ublažavanju posljedica znatnog povećanja cijena gnojiva;

24. konstatira da bi trebalo što prije i u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti alternativne organske izvore hranjivih tvari i kruženje hranjivih tvari kako bi se smanjila ovisnost o kemijskim gnojivima; poziva Komisiju da se pozabavi zakonodavnim i praktičnim preprekama ostvarenju tog rješenja kako bi se smanjila ovisnost o uvozu gnojiva, najprije prelaskom na organska gnojiva, a zatim dalnjom potporom istraživanju i novim inovacijama na razini EU-a; posebno poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere, uključujući one zakonodavne prirode, kako bi se poboljšala upotreba organskih gnojidbenih proizvoda dobivenih iz kanalizacijskog mulja i prerađenog stajskog gnoja u cilju zamjene kemijskih gnojiva, u skladu s ciljevima strategije „od polja do stola”;
25. ističe međusobnu povezanost održivosti i povećane kružnosti u poljoprivredi, uz odmicanje od ovisnosti o fosilnim gorivima, uvoza energije i kemijskih gnojiva te iskorak prema zelenijim, obnovljivim alternativama;
26. poziva Komisiju da povisi granične vrijednosti za primjenu dušika iz stajskog gnojiva, kao što je oporabljeni dušik iz stajskog gnoja tj. RENURE (engl. REcovered Nitrogen from manURE), kao alternativu korištenju kemijskih gnojiva, u skladu s graničnim vrijednostima za gnojiva; poziva Komisiju i da razmotri mogućnost uvođenja privremenog odstupanja kako bi se brzo smanjio trošak gnojiva i da radi na dugoročnom okviru kako bi se poboljšala kružnost poljoprivrednih gospodarstava i smanjila ovisnost o resursima iz trećih zemalja;
27. u svjetlu izvanrednih okolnosti prepoznaće hitnu potrebu za privremenim i reverzibilnim mjerama za povećanje proizvodnje u EU-u u sezoni žetve 2022. kako bi se doprinijelo sigurnosti opskrbe hranom u EU-u; poziva Komisiju da, s obzirom na potrebu za prevladavanjem trenutačnog manjka proteinskih usjeva, ubrza administrativne postupke kako bi se tijekom prijelazne godine ZPP-a omogućilo korištenje zemljišta na ugaru za proizvodnju usjeva za prehranu ljudi ili životinja; u tom pogledu poziva na to da se prednost da proteinskim usjevima te drugim vrstama usjeva koji ne zahtijevaju nikakav ili vrlo nizak unos pesticida; poziva Komisiju da na vrijeme ponovno ocijeni situaciju i po potrebi predloži daljnje odgovarajuće mjere za 2023.;
28. smatra da bi trebalo ocijeniti i dalje razvijati promjene u sustavima sadnje kako bi se osiguralo više domaće hrane i hrane za životinje tijekom sezone uzgoja 2022. te poboljšali proizvodni sustavi i omogućio planirani razvoj prema većoj autonomiji u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;
29. poziva Komisiju da osigura da se poljoprivredna zemljišta prvenstveno koriste samo za proizvodnju hrane i hrane za životinje kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom ne samo za građane EU-a, već i za milijune izbjeglica u EU-u;
30. poziva na hitnu provedbu mjera protiv tržišnih poremećaja predviđenih člankom 219. Uredbe o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda⁷ kako bi se pružila potpora najpogođenijim sektorima i istodobno mobilizirala krizna pričuva

⁷SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

RC\1252314HR.docx

u tu svrhu; nadalje poziva Komisiju da bude spremna poduzeti potrebne dodatne izvanredne tržišne mjere na temelju te uredbe, kao što je aktiviranje članka 222.;

31. potiče Komisiju da državama članicama pruži potpunu jasnoću u pogledu klauzule o višoj sili u ZPP-u, kao i u dalnjem zakonodavstvu;
32. smatra da bi, iako je povećanje sigurnosti opskrbe hranom sada još i hitniji prioritet, trebalo ocijeniti nacionalne strateške planove kako bi se provele potrebne prilagodbe novim okolnostima, uključujući upotrebu relevantnih fleksibilnih mogućnosti za povećanje površine zemljišta koja se obrađuju;
33. poziva Komisiju da poduzme sve potrebne mjere, posebno u pogledu državnih potpora, kako bi se omogućila šira potpora sektorima koji su najteže pogodjeni krizom;
34. poziva Komisiju da razmotri mogućnost izmjene privremenog okvira za državne potpore donesenog u ožujku 2020. kako bi se državama članicama omogućilo da iskoriste punu fleksibilnost u skladu s pravilima o državnim potporama u cilju potpore gospodarstvu;
35. ističe da bi izvanredne mjere ruralnog razvoja povezane s bolešću COVID-19 trebalo proširiti kako bi se riješili aktualni problemi s likvidnošću koji ugrožavaju održivost poljoprivrednih aktivnosti i prijete malim poduzećima koja se bave preradom, stavljanjem na tržište ili razvojem poljoprivrednih proizvoda;
36. smatra da bi trebalo donijeti mјere kojima bi se zajamčila veća fleksibilnost za uvoz ključnih proizvoda (osobito žitarica, soje i gnojiva) iz zemalja koje nisu članice EU-a;
37. poziva Komisiju da posebno podupre sektorske organizacije kako bi se osigurala nova uvozna tržišta kojima će se zajamčiti opskrba hranom i poljoprivrednim sirovinama, posebno u pogledu stoke, čime bi se izbjeglo ugrožavanje sigurnosti opskrbe hranom u Europi;
38. poziva Vijeće i Komisiju da hitno oslobole kriznu pričuvu u iznosu od 479 milijuna EUR kako bi se poljoprivrednom sektoru pomoglo da se nosi s trenutačnim tržišnim izazovima; napominje, međutim, da se ta krizna pričuva, nakon što se iscrpi, ne može dopuniti sredstvima iz ZPP-a; stoga poziva na hitno oslobođanje dodatnih sredstava spremnih za mobilizaciju u slučaju da se krizna pričuva iskoristi;
39. poziva Komisiju da, s obzirom na nedostatak proteinskih usjeva, predloži sveobuhvatnu europsku strategiju za proteinske kulture kako bi se povećala europska proizvodnja proteinskih usjeva i smanjila ovisnost Unije o trećim zemljama u tom pogledu;
40. naglašava da će na razini proizvodnje biti potrebne pojačane mјere i poticaji za izgradnju otpornosti, kao što su prelazak na preciznu poljoprivredu, razvoj i ubrzani pristup tržištima alternativnih bjelančevina, organskih gnojiva, mikrobne zaštite usjeva i agroekologije, u skladu s ciljevima zelenog plana, te omogućivanje da se tijekom te prijelazne godine ZPP-a razmotre privremene i kratkoročne fleksibilnosti uz uvjetovanosti i odstupanja te ubrzavanje administrativnih postupaka za postizanje tih fleksibilnih mogućnosti, posebno s obzirom na nedostatak ulaganja, smanjenje

likvidnosti i neizvjesnost na tržištu, koji su posljedica trenutačnih okolnosti;

41. poziva Komisiju da pokaže fleksibilnost u pogledu predujmova proizvođačima i poveća udio predujmova s 50 % na 70 %;
42. poziva države članice da provedu mjere i iskoriste dostupne alate za jačanje svojih lanaca opskrbe hranom; ustraje u tome da se poduzetim mjerama ne smije ugroziti cjelovitost jedinstvenog tržišta, potkopati mjere za povećanje otpornosti u lancu opskrbe hranom diljem EU-a niti povećati energetska ovisnost o ruskim resursima;
43. poziva Komisiju da primjeni izvanredne mjere za poljoprivredne proizvode na koje se odnose tržišni problemi, uključujući potporu za privatno skladištenje; ističe svoju namjeru da tu pomoći stavi na raspolaganje sektoru svinjskog mesa; potiče Komisiju da uspostavi mehanizam kojim bi se nevladinim organizacijama i drugim tijelima omogućio pristup proizvodima iz privatnog skladištenja kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom u Ukrajini; smatra da bi se taj mehanizam mogao koristiti i u okviru Fonda europske pomoći za najpotrebitije u državama članicama koje primaju izbjeglice kako bi se zadovoljila hitna potreba za osiguravanjem dodatne hrane; nadalje, smatra da se Fondom može zajamčiti da ranjive osobe ne trpe posljedice krize u nerazmјernoj mjeri;
44. naglašava da bi trebalo donijeti mjere kako bi se izbjegle prepreke slobodnom kretanju robe, posebno u pogledu slobodnog kretanja ključnih proizvoda kao što su žitarice; ustrajan je u tome da se mora zajamčiti pravilno funkcioniranje jedinstvenog tržišta u pogledu poljoprivrednih proizvoda i da se moraju izbjegavati zabrane izvoza u druge države članice; traži od Komisije da u tom pogledu bude posebno oprezna i da poduzme hitne radnje protiv zabrane izvoza žitarica koju je uvela Mađarska;
45. skreće pozornost na potrebu za praćenjem i provedbom uvjeta poštenog tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu u pogledu neopravdanih povećanja cijena određenih prehrambenih proizvoda; naglašava da je potrebno pojačano pratiti eventualne situacije u kojima neka poduzeća mogu stvoriti monopol na jedinstvenom tržištu u sektorima poljoprivrednih i akvatičnih prehrambenih proizvoda te ističe da je potrebno bez odgađanja poduzeti mjere za sprečavanje takvog razvoja događaja;
46. poziva Komisiju da bez odgode pripremi detaljan akcijski plan kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje lanaca opskrbe hranom u EU-u i dugoročno zajamčila sigurnost opskrbe hranom unutar EU-a, uzimajući u obzir pouke izvučene iz posljedica rata u Ukrajini i drugih mogućih poremećaja te, prema potrebi, na temelju iskustava stečenih u kriznom planu predstavljenom u studenome 2021.; poziva Komisiju da pozabavi nedostacima koji su proizašli iz prekomernog oslanjanja na uvoz energije, hrane za životinje i gnojiva od samo jednog ili pak premalog broja dobavljača kao i nedostatkom diversifikacije lanaca opskrbe;
47. ponovno ističe da se europska strateška autonomija u sektoru hrane, hrane za životinje i poljoprivrednih proizvoda općenito mora ojačati te da se pritom moraju poštovati ciljevi zelenog plana, koji su osmišljeni radi zaštite okoliša EU i njegovih poljoprivrednih, ribarstvenih i akvakulturnih područja;

48. ustraje i u tome da se ciljevi strategije „od polja do stola” i šireg zelenog plana ne bi smjeli dovoditi u pitanje neposrednim koracima za povećanje otpornosti i izgradnju samodostatnosti u pogledu sirovina; ističe da su mjere za povećanje učinkovitosti upotrebe sirovina i dostupnosti održivijih alternativa i praksi te mjere za rješavanje problema rasipanja hrane, kako je utvrđeno u strategiji „od polja do stola” i zelenom planu, čime se smanjuje oslanjanje na sirovine kao što su štetni proizvodi za zaštitu bilja i kemijska gnojiva, temelj za osiguravanje otpornog sektora poljoprivrede, ribarstva i akvakulture EU-a kao i lanca opskrbe hranom u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;
49. nadalje podsjeća da zakonodavni prijedlozi koji proizlaze iz ciljeva strategije „od polja do stola” najprije moraju zadovoljiti sveobuhvatne procjene učinka, pri čemu treba uzeti u obzir moguće posljedice ruske invazije na Ukrajinu na europsku i globalnu sigurnost opskrbe hranom, te da će će suzakonodavci pri provedbi planova koji vode do ostvarenja ciljeva „od polja do stola” biti odgovorni za utvrđivanje uvjeta kojima će se izbjegići smanjenja razina proizvodnje u poljoprivredi, ribarstvu ili akvakulturi u Europi ili izbjegavanje istjecanja emisija; ističe da se, u svjetlu aktualnog rata u Ukrajini i dodatnog pritiska na prehrambene lance EU-a u poljoprivredi, ribarstvu i akvakulturi, povećala hitnost proučavanja svih tih učinaka te da je potrebno pažljivo procijeniti moguće učinke na sigurnost opskrbe hranom i naručiti sveobuhvatnu studiju o ovisnosti prehrambenog sustava EU-a o sirovinama i njihovim izvorima;
50. uviđa da poremećaji u trgovinskim tokovima koji su postojali prije invazije pokazuju da EU mora hitno razmotriti pitanje kako dugoročno razviti autonomnije sustave poljoprivrede, ribarstva i akvakulture za proizvodnju hrane i hrane za životinje, čime bi se smanjila ovisnost EU-a o uvozu i povećala domaća proizvodnja; ističe da je to posebno važno za proizvode kojima najviše prijeti nestaćica zbog obustave izvoza iz Ukrajine, kao što su žitarice, uljarice, proteinski usjevi i gnojiva;
51. izražava veliku zabrinutost zbog naglog povećanja operativnih troškova u sektoru ribarstva; ističe da su mnoga plovila diljem EU-a trenutačno privezana u lukama jer cijene ribe pri prvoj prodaji ne pokrivaju povećane troškove proizvodnje;
52. smatra da je europski sektor ribarstva ključan za europsku sigurnost opskrbe hranom i žali zbog toga što se njegov položaj znatno pogoršao tijekom krize zbog brzog rasta globalnih cijena proizvoda važnih za taj sektor, a posebno zbog volatilnih cijena goriva, zbog kojih ribolovne operacije više nisu gospodarski održive; smatra da to stanje iziskuje hitnu pomoć, uključujući izravnu potporu; ističe da se tom pomoći mora osigurati nastavak aktivnosti ribarskih flota EU-a, a time i nastavak aktivnosti duž lanca opskrbe proizvodima ribarstva i akvakulture; poziva Komisiju i države članice da prepoznaju poteškoće s kojima se suočava sektor ribarstva i da na njih na odgovarajući način odgovore u predstojećim mjerama; napominje da je, kako bi se dugoročno riješio problem povećanja cijena goriva, važno poticati razvoj i korištenje energetski učinkovitih inovacija;
53. poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da novi Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu postane operativan što je prije moguće i traži od Komisije da razmotri poduzimanje mjera kako bi se omogućilo da pomoći u nuždi u

okviru Fonda bude moguća i u kriznim vremenima kao što je rat u Ukrajini; apelira na mobilizaciju svih preostalih sredstava iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo te snažno potiče Komisiju i države članice da ubrzaju provedbu pričuve za prilagodbu Brexitu kako bi se osiguralo da potpora brže stigne do područja pogodjenih Brexitom;

54. konstatira da bi trebalo razmotriti mjere u cijelom lancu opskrbe hranom kako bi se zajamčilo da svi dionici imaju ulogu u jačanju otpornosti sektora poljoprivrednih i akvatičnih prehrambenih proizvoda te da te mjere moraju doprinijeti ostvarenju ciljeva tranzicije EU-a na klimatsku neutralnost do 2050.; smatra da bi se, u skladu s brzom provedbom Direktive o nepoštenim trgovačkim praksama⁸, poseban naglasak trebao staviti na održivost poljoprivrede, ribarstva i akvakulture kao i na važnu ulogu trgovaca na malo u određivanju pravednih povrata za proizvođače, posebno s obzirom na pritise koji proizlaze iz povećanih troškova sirovina, ali u jednakoj mjeri i njihovu odgovornost da osiguraju da hrana ostane cjenovno pristupačna i dostupna potrošačima;
55. poziva Komisiju da djeluje kako bi osigurala da se odredbama o državnim potporama za poljoprivredu, ribarstvo i akvakulturu, uključujući *de minimis* odredbe, državama članicama omogući pružanje brze i fleksibilne potpore subjektima kako bi se nadoknadiili povećani troškovi povezani s ratom u Ukrajini; u tom pogledu ističe da bi države članice u sklopu svojih nacionalnih okvira također trebale razmotriti oblike pomoći kao što su smanjenje doprinosa za socijalno osiguranje, obustava ili smanjenje određenih poreza i produljenje zajmova povezanih s pandemijom bolesti COVID-19; poziva Komisiju da osigura da državne potpore ne dovedu do narušavanja tržišnog natjecanja i da se zajamče jednaki uvjeti među državama članicama;
56. poziva na pojačano djelovanje na međunarodnoj razini da bi se zajamčilo da je sigurnost opskrbe hranom u središtu donošenja političkih odluka, i to kako bi se izbjegle nestasice i zajamčila sigurnost hrane u najugroženijim zemljama, pri čemu bi prednost trebalo dati prehrambenoj upotrebi poljoprivrednih proizvoda i izbjegći prepreke međunarodnoj trgovini hranom;
57. poziva Komisiju i države članice da čim prije predlože da se održi sastanak Odbora FAO-a za svjetsku sigurnost opskrbe hranom, kojem bi se trebalo dati prednost kao koordinacijskom forumu kada je riječ o tom pitanju jer jamči uključivu zastupljenost svih država; poziva Komisiju i države članice da se angažiraju u tom forumu kako bi se osigurala međunarodna koordinacija, posebno u pogledu zaliha, biogoriva i finansijske potpore zemljama uvoznicama;
58. smatra da bi mogle biti potrebne i znatne promjene tržišnih i izvoznih modela, kao i ozbiljno planiranje u nepredvidivim situacijama, kao što su autonomija u pogledu proizvodnje hrane za životinje u EU-u, alternativne mogućnosti za izvoz, povećani kapaciteti za reagiranje, strateške zalihe osnovne hrane, hrane za životinje i drugih prehrambenih proizvoda, autonomija u pogledu gnojiva i zamjenskih proizvoda te jasne informacije o globalnim obrascima prijevoza poljoprivrednih i ribarstvenih proizvoda te proizvoda akvakulture;
59. poziva na ubrzanje i jačanje mjera za smanjenje rasipanja hrane kako bi se maksimalno

⁸ SL L 111, 25.4.2019., str. 59.

povećala dostupnost hrane i iskoristili resursi unutar Europske unije kao sredstvo za poboljšanje autonomije u pogledu opskrbe hranom; naglašava da je potrebno izbjegći gubitak hrane tijekom skladištenja i u svim fazama lanca opskrbe, olakšati doniranje hrane dosljednom provedbom zakona o odgovornosti, poticati ponovnu upotrebu otpada od hrane i razviti alternativne mogućnosti za trgovce na malo, uključujući prodaju po sniženim cijenama i suradnju s projektima lokalne zajednice koji se bave problemom lokalnog siromaštva i nesigurnosti hrane; poziva države članice da uspostave i provedu programe za sprečavanje rasipanja hrane te da razmotre donošenje zakonodavstva o praksama zbog kojih dolazi do rasipanja hrane, uz one koje su već obuhvaćene Direktivom o nepoštenim trgovačkim praksama; poziva na to da se u inicijativama o tržišnim standardima prednost da smanjenju rasipanja hrane; poziva na bolje praćenje rasipanja hrane na svim razinama u EU-u; podsjeća da se kratkim lancima opskrbe hranom smanjuje rizik od stvaranja otpada od hrane;

60. naglašava važnost rješavanja problema rasipanja hrane u svim fazama lanca u kratkoročnom razdoblju kako bi se smanjio pritisak na opskrbu hranom u Europi mjerama za postizanje cilja smanjenja rasipanja hrane u EU-u za 30 % do 2025. i za 50 % do 2030. u usporedbi s polaznim vrijednostima iz 2014.⁹;
61. poziva sve države članice da provedu programe sprečavanja rasipanja hrane, naglašavajući da se rasipanje hrane mora hitno smanjiti i da bi naglasak trebao biti na sprečavanju rasipanja i gubitka hrane, s obzirom na to da sprečavanje gubitka hrane u okolnostima nedostatne opskrbe hranom može doprinijeti jačanju sigurnosti opskrbe hranom;
62. poziva na donošenje mjera za suzbijanje siromaštva uzrokovanih brzim rastom cijena energije i učinkom sukoba na cijene hrane te smatra da socijalne mjere moraju biti dio potrebnih mjeru;
63. nalaže svojoj predsjednicima da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

⁹ [Usvojeni tekstovi, P9_TA\(2021\)0425.](#)